

Вплив зміни видатків на коефіцієнт співвідношення касових та фактичних
видатків

№ підстановки	Фактори		Коефіцієнт співвідношення касових та фактичних видатків	Вплив зміни видатків
	касові видатки, грн	фактичні видатки, грн		
0	481350	388226,5	1,240	
1	503895,3	388226,5	1,298	0,058
2	503895,3	513392,2	0,982	-0,316
Усього	-	-	-	-0,258

Список літератури: 1. Гончар Л.В. Організація аналізу бюджетних установ [Текст] / Л.В. Гончар // Вісник Житомирського державного технічного університету. – № 33. – 2010. – С. 59. 2. Запатріна І.В. Програмно-цільовий метод бюджетування у контексті стратегічного та середньострокового планування / І.В. Запатріна, Т. Б. Лебеда // Фінанси України. – 2006. – № 10. – С.18–31. 3. Кириленко О. Актуальні проблеми реформування бюджетної системи України / О. Кириленко // Світ фінансів. – 2006. – Вип. 4 (9). – С. 7–16. 4. Лук'яненко І.Г. Особливості короткострокового прогнозування бюджетних показників на основі не казуальних економетричних методів // Культура народів Причорномор'я. – 2006. – № 73. – С. 103-108. 5. Остріченко Ю.В. Досвід застосування елементів стратегічного бюджетного планування в країнах з ринковою економікою / Ю.В. Остріченко // Наукові праці НДФІ. – 2011. – № 1. – С. 21–29. 6. Чугунов І.Я. Фінансово-економічне прогнозування і планування / І.Я.Чугунов, Т.Г.Затонацька, А.В.Ставицький. – К. : Поліграф-Консалтинг, 2007. – 312 с.

О.С. Задорожна, студентка НТУ «ХП»

О.І. Линник, канд. екон. наук, доцент, НТУ «ХП»

ОБЛІК ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЗАХОДИ ЩОДО ЙОГО ЗБІЛЬШЕННЯ

Прибуток – перевищення у грошовому вираженні доходів (виручки від реалізації товарів і послуг) над витратами на виробництво і збут останніх, тобто частина чистого доходу, створеного в процесі виробництва і реалізованого у сфері обігу, який безпосередньо отримують підприємства після продажу продукції.

Прибуток є одним із найбільш важливих показників фінансових результатів господарської діяльності суб'єктів підприємництва (організацій і підприємців), заради якого і здійснюється підприємницька діяльність [1].

Для обліку фінансових результатів використовують рахунки 79

"Фінансові результати" та 44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)". Якщо рахунок 79 "Фінансові результати" є номінальним і на кінець звітного періоду закривається (сальдо немає), то рахунок 44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)" є пасивним і його сальдо відображається в балансі. На рахунку 79 "Фінансові результати" обліковуються на окремих субрахунках результати основної діяльності, фінансових операцій, іншої звичайної діяльності [1;4].

У рамках цих рахунків ведеться спостереження протягом року за формуванням фінансового результату діяльності фірми.

Підприємство може отримувати прибуток не тільки від реалізації продукції, а й від інших, другорядних видів діяльності (здачі в оренду основних засобів, комерційної діяльності на фондовому ринку і валютних біржах і т.д.)

Кількісно прибуток є різницею між виручкою і повною собівартістю реалізованої продукції. Таким чином, отримання прибутку і фінансовий стан підприємства безпосередньо залежать від реалізації рентабельної продукції. Обсяг реалізації і величина прибутку, а також рівень рентабельності залежать від виробничої, постачальницької, збутової і комерційної діяльності підприємства – ці показники характеризують усі сторони господарювання організації [2].

Розглядаючи сутність прибутку, в першу чергу слід відзначити наступні характеристики цього економічного явища:

- прибуток є формою доходу підприємця, який здійснює певний вид діяльності. При цьому слід враховувати, що в ряді випадків активна підприємницька діяльність може і не бути пов'язаною з отриманням прибутку (наприклад, благодійність);

- прибуток є формою доходу підприємця, що вклав свій капітал з метою досягнення певного комерційного успіху. Категорія прибутку нерозривно пов'язана з категорією капіталу – особливим чинником виробництва;

- прибуток не є гарантованим доходом підприємця, що вклав свій

капітал у той чи інший вид бізнесу;

- прибуток не характеризує весь дохід, отриманий у процесі підприємницької діяльності, а тільки ту частину доходу, в якій не враховуються витрати на здійснення цієї діяльності;

- прибуток є вартісним показником, вираженим у грошовій формі; Така форма оцінки прибутку пов'язана з практикою узагальненого вартісного обліку всіх пов'язаних з нею основних показників: вкладеного капіталу, отриманого доходу, понесених затрат [3].

З урахуванням цих характеристик поняття прибутку в найбільш узагальненому вигляді може бути сформульовано таким чином: «Прибуток – це виражений у грошовій формі чистий дохід підприємця на вкладений капітал, що характеризує його винагороду за ризик здійснення підприємницької діяльності та є різницею між сукупним доходом і сукупними витратами в процесі здійснення цієї діяльності.

Значення прибутку полягає в тому, що він відображає кінцевий фінансовий результат. Разом з тим на його величину впливає ряд залежних і не залежних від підприємства факторів. Практично поза сферою впливу підприємства знаходяться кон'юнктура ринку, рівень цін на споживані матеріально-сировинні і паливно-енергетичні ресурси.

Певною мірою залежать від підприємства такі фактори: рівень цін на реалізовану продукцію і заробітну плату, рівень господарювання, компетентність керівництва і менеджерів, конкурентоздатність продукції, організація виробництва і праці, його продуктивність, стан і ефективність виробничого і фінансового планування [4].

На кожному підприємстві повинні передбачатися планові заходи щодо збільшення прибутку

- збільшення випуску продукції;
- поліпшення якості продукції;
- продаж зайвого устаткування та іншого майна підприємства або здача його в оренду;

– зниження собівартості продукції за рахунок більш раціонального використання матеріальних ресурсів, виробничих потужностей і площ, робочої сили і робочого часу, диверсифікація виробництва;

– розширення ринку продажів.

Перераховані заходи зі збільшення прибутку тісно пов'язані з іншими, спрямованими на зниження витрат виробництва, поліпшення якості продукції та використання факторів виробництва.

Величезне значення для збільшення прибутку підприємства має методика підвищення рентабельності виробництва.

Якщо підприємство отримує прибуток, воно вважається рентабельним. Отримання прибутку є основною метою підприємницької діяльності. Прибуток є найважливішим джерелом і передумовою збільшення капіталу, зростання доходів підприємства і його власників. Збільшення прибутку можна досягти лише при оптимальній організації коштів підприємства, що дозволяє зміцнити його фінансовий стан і конкурентоспроможність [4].

Список літератури: 1. Бердар М. М. Формування механізму управління прибутком підприємства / М. М. Бернар // Управління проектами, системний аналіз і логістика: Науковий журнал. – Вип.5 – К. : НТУ, 2009.– С. 208-215. 2. Березін О.В. Економіка підприємства: навчальний посібник / О.В. Березін, Л.М. Березіна, Н.В. Бутенко. – К.: Знання, 2009. – 390 с. 3. Блонська В. І. Прибуток торговельного підприємства та напрямки ефективного його використання / В. І. Блонська, Н. М. Ляли // Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць. – Львів: РВВ НЛТУ України. – 2009. – Вип. 18. – С.108-114. 4. Висока О. С. Економічна сутність прибутку та концепції його формування / О. С. Висока // Наукові праці КНТУ. Економічні науки. – 2010. – Вип. 17. – С. 85-90.

В.В. Головня, ст. преп., НТУ «ХПИ»

И.Е. Хаустова, ст. преп., НТУ «ХПИ»

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПРЕДПРИЯТИИ СЛУЖБЫ ВНУТРЕННЕГО АУДИТА (СВА): ПЛАНИРОВАНИЕ

Общий процесс планирования можно разделить на четыре конкретные категории, за которые отвечает ГВА (Главный внутренний аудитор), и которые предполагают подготовку и реализацию следующих условий: